

De Minister van Veiligheid en Justitie
Mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Den Haag, 30 november 2011
Ref.: JN/902-1130

Betreft: Internetconsultatie wetsvoorstel Aanvulling Boek 7 BW ter nadere regeling van consumentenkredietovereenkomsten, goederenkrediet en geldlening

Excellentie,

Hoewel het conceptvoorstel betrekkelijk weinig aanrakingsvlakken met het ambt van de gerechtsdeurwaarder heeft willen wij er graag, zij het kort, op reageren. De wettelijke taak van de KBvG is ten slotte de bevordering van de goede beroepsuitoefening van haar leden. Tot het beroep van de gerechtsdeurwaarder behoren ook het verlenen van rechtsbijstand en het optreden als procesgemachtigde.

Vorm

De voorgenomen herziening, onderlinge afstemming en gebundelde invoeging in Boek 7 BW van de bepalingen die de genoemde vormen van krediet betreffen, zal naar onze mening tot verbetering leiden. De stof zal straks gemakkelijker dan nu kunnen worden overzien.

Inhoud

Ook inhoudelijk lijkt het nieuwe stel van regelingen ons beter dan het bestaande. Hieronder lichten wij er enkele zaken uit. Daaronder zijn de onderdelen van de regeling waarop u in het bijzonder om een reactie vroeg. Op sommige onderdelen geven wij u een verandering in overweging. Wck staat ook in onze tekst voor Wet op het consumentenkrediet.

Geen limiet meer; artikel 75 nieuw

Het laten vallen van de algemene limiet (artikel 3 Wck), hierop neerkomend dat de herziene bepalingen aangaande consumentenkredietovereenkomsten ook werken ten aanzien van consumentenkredieten van meer dan € 40.000,00 komt ons, uw toelichting gelezen hebbend, juist voor.

Ten hoogste toegelaten kredietvergoeding; artikel 76 nieuw

De verwijzing naar artikel 4:35 Wet op het financieel toezicht is praktisch. Onduidelijk is echter of het beginsel dat aan artikel 34 Wck ten grondslag ligt gehandhaafd wordt, in die zin dat dit artikel ook het verhaal van buitengerechtelijke kosten uitsluit. In de Memorie van Toelichting op artikel 34 Wck (Tweede Kamer vergaderjaar 1986-1987, 19785, nr. 3, p. 89) werd uitdrukkelijk gememoreerd: *Omdat in het tarief een factor incassokosten zal zijn opgenomen is het de kredietgever bijvoorbeeld niet toegestaan buitengerechtelijke kosten in rekening te brengen.* Gezien de aard en inrichting van het wetsvoorstel aangaande de normering van de vergoeding voor kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte (32:418) lijkt het verdedigbaar, nu juist wel aan te sluiten bij deze wettelijk genormeerde vergoeding voor buitengerechtelijke kosten. De thans vigerende methodiek heeft immers tot gevolg dat deze kosten moeten worden betaald uit de opbrengsten van het krediet, waardoor feitelijk degenen die hun verplichtingen correct nakomen *meebetalen* aan de kosten die degenen die in gebreke blijven veroorzaken. De KBvG adviseert u daarom een uitdrukkelijke koppeling te maken naar de regeling van het nieuwe artikel 6:96 lid 4 BW, als het dwingendrechtelijk voorschrift ter bepaling van het bedrag aan verhaalbare buitengerechtelijke kosten. In het tarief van de kredietgever zal dan vanzelfsprekend geen factor incassokosten meer opgenomen mogen zijn. Het zou het stelsel als geheel zowel overzichtelijker als redelijker maken.

Handhaving uitsluiting krediet tegen bezitloos pandrecht; artikel 79 nieuw

Handhaving van de uitsluiting van bezitloos pandrecht, die artikel 40 lid 1 Wck thans kent, lijkt ons wenselijk. De kwade mogelijkheid, verbonden aan transacties als waarvan u een voorbeeld geeft, is in onze ogen zo groot dat de consument blijvend moet worden beschermd tegen de verleiding dit risico te aanvaarden. Wel moet worden bedacht dat er bij objectfinanciering, denk bijvoorbeeld aan voertuigen, vaak sprake is van inruil van het ene pandobject voor een andere. Het is niet noodzakelijk en inefficiënt om, het voorbeeld aanhoudend, een herverpanding van het nieuwe voertuig voor te schrijven. Hoewel betoogd kan worden dat er sprake is van zaaksvervanging, ware het aan te bevelen voor deze inruilproblematiek een wettelijke regeling te treffen, dan wel hierop in de toelichting in te gaan.

Geen algehele uitsluiting pandrecht op vorderingen meer; artikel 79 nieuw in verbinding met artikel 77 onderdeel d nieuw

Het laten schieten van het rigoureuze verbod op verpanding van vorderingen van de consument (artikel 40 lid 1 Wck) is naar onze mening in het belang van de consument. U geeft een voorbeeld van een zinvolle verpanding: pandrecht van de bank op door de bank voor de consument beheerde obligaties; toelichting p. 16. De handhaving van de uitsluiting van verpanding van - kort gezegd - vorderingen tot periodieke betaling van loon of uitkering beschermt tegelijkertijd de consument.

Pandrecht op verzekeringspenningen; artikel 80 nieuw

In het geval dat u in de toelichting schetst, p. 17, waarbij de reparaties van de zaak voor rekening van de kredietgever en niet voor die van kredietnemer komen, lijkt het ons redelijk dat de kredietgever het pandrecht op de verzekeringspenningen heeft. Hoe vaak dit geval zich in de praktijk voordoet, is ons niet bekend.

Executie tot afgifte; artikel 81 nieuw

Artikel 7:61 BW schrijft voor dat de kredietovereenkomst op papier of op een andere duurzame drager wordt aangegaan. De wet vereist dus geen authentieke akte, evenmin als artikel 30 Wck dat eerder deed. Naar de regel van artikel 496 lid 2 Rv kan de gerechtsdeurwaarder, wanneer het pandrecht niet bij authentieke akte werd gevestigd, de zaak onder zich nemen met verlof van de voorzieningenrechter. Artikel 81 nieuw sluit, net als artikel 41 lid 1 Wck, de toepassing van artikel 496 lid 2 Rv uit. Dit dwingt de kredietgever een gewone procedure tot afgifte te beginnen, met het daar uit een oogpunt van tijdverlies en kosten verbonden bezwaar. De KBvG betwijfelt of deze belemmering noodzakelijk is. Bedacht moet worden dat dit artikel met name van belang is bij objectfinanciering, waarbij het zeer frequent gaat om auto's. Deze objecten worden door het LOVCK in de beslagsyllabus voor de rechterlijke praktijk (versie juni 2011, p. 13 onder E., *Aanstelling van een gerechtelijk bewaarder*) aangemerkt als *eenvoudig te verduisteren goederen*, hetwelk leidt tot de aanbeveling bij een verzoek ex artikel 709 Rv de oproeping van de wederpartij achterwege te laten. De KBvG beveelt dan ook aan de uitsluiting van artikel 496 lid 2 Rv te schrappen. Zeker ook gezien het loslaten van de grens van € 40.000,00 kunnen de waarde van het verpande object en daarmee de betrokken belangen groot zijn. De materieelrechtelijke bescherming van artikel 80 lid 2 en de overige bepalingen van artikel 81 vormen een voldoende protectie ingeval er ten onrechte een beroep op het pandrecht wordt gedaan, dan wel geven de consument voldoende mogelijkheden alsnog de uitoefening van het pandrecht te voorkomen. Het ligt voor de hand dat het summiere onderzoek, waartoe artikel 496 lid 2 Rv de voorzieningenrechter verplicht, een toets aan de artikelen 80 en 81 zal omvatten.

Vaststelling geldswaarde bij vonnis tot teruggave; artikel 93 nieuw

Bij het vonnis waarbij de teruggave wordt bevolen, stelt de rechter op vordering van een der partijen de geldswaarde van de terug te geven zaak vast, bepaalt het tweede lid van dit artikel, dat sluit met de zin: In dat geval geschiedt de tenuitvoerlegging als ware de gedaagde tot betaling van dat bedrag veroordeeld. Het nieuwe artikellid beoogt blijkens de toelichting, p. 25, te komen tot een zelfde gevolg als het huidige artikel 7A:1576x BW, met dien verstande dat de discretionaire bevoegdheid van de rechter verdwijnt. De vordering dwingt. Wordt de vordering gedaan, en dus gehonoreerd, dan blokkeert de nu gekozen formulering evenwel de executie van het bevel tot afgifte. Dat zal niet zijn bedoeld; het tweede lid van artikel 7A:1576x BW luidt immers: *In dat geval kan de tenuitvoerlegging ook door uitwinning geschieden.* De keuze van de wijze tenuitvoerlegging van het vonnis is aan de kredietgever en het is zaak dat dit onder de nieuwe bepaling zo blijft. Wij geven u daarom in overweging de aangehaalde nieuwe slotzin te wijzigen, bijvoorbeeld zó dat deze gaat luiden: *In dat geval kan de tenuitvoerlegging ook geschieden als ware de gedaagde tot betaling van dat bedrag veroordeeld.*

Bescherming van huurkoper en derde; artikel 107 nieuw in verbinding met 112 nieuw

Vervreemding door de verkoper van de krachtens huurkoop afgeleverde zaak werkt niet ten nadele van de huurkoper ... bepaalt het eerste lid van dit nieuwe artikel. In de toelichting, p. 32, merkt u op dat deze bepaling in het bijzonder van belang is in het geval dat de huurkoopovereenkomst nog niet tot enige inschrijving heeft geleid, zodat artikel 104 (nieuw) dan wel artikel 7:3 BW (Vormerkung) nog niet van toepassing is. *Derden, vervolgt u, vinden in dat geval, evenals bij huur, bescherming in het feit dat de zaak kennelijk in gebruik is bij een ander dan de eigenaar zodat zij erop bedacht kunnen*

KONINKLIJKE BEROEPSORGANISATIE VAN GERECHTSDEURWAARDERS

zijn dat deze ander een recht uitoefent dat ook aan de derde kan worden tegengeworpen. De derde in kwestie, uitgaande van zijn goede trouw, en de huurkoper hebben hier ieder een belang dat in beginsel beschermwaardig is. Dat is ook uw vertrekpunt. In uw opvatting is de bescherming van de derde te vinden in de waarneembaarheid van het gebruik van de zaak door een ander; het is in deze optiek een feit, dat niet voor redelijke twijfel vatbaar is. Het komt ons voor dat, juist wanneer het niet om woonruimte gaat, maar bijvoorbeeld om een loods, waarvan de huurkoper reeds een sleutel heeft maar waarin de eerste voorraad nog moet arriveren, of om een ongebouwde onroerende zaak, voor de derde niet waarneembaar kan zijn dat de zaak door een ander dan de eigenaar wordt gebruikt. De belangen van de derde en de huurkoper kunnen botsen. Nu de botsing in dit geval zelfs waarschijnlijker is dan bij de huurkoop van woonruimte, komt het ons voor dat de wetgever behoort aan te geven wiens belang prevaleert. Bij de regeling van de huurkoop van woonruimte bepaalt het nieuwe artikel 117 dat van artikel 107 niet ten nadele van de huurkoper kan worden afgeweken. Is deze voorziening hier reeds wenselijk, dan des te meer bij de regeling van de huurkoop van andere onroerende zaken dan woonruimte. In artikel 112 nieuw zou evenals in artikel 117 nieuw kunnen worden opgenomen dat van artikel 107 niet ten nadele van de huurkoper kan worden afgeweken.

Resultaat als bij "reële overeenkomst"; artikel 118 lid 2 nieuw

Met belangstelling en instemming lazen wij uw toelichting op deze nieuwe bepaling, p. 38, die HR 29 oktober 2004, NJ 2006 203, codificeert. Ook de wet zal straks aan beslag op kredietruimte in de weg staan. Naar wij begrijpen is *de geldlening* in de laatste zinsnede *de overeenkomst van geldlening*, bedoeld in het eerste lid, en is het contract dat aan de enkele verklaring voorafgaat een van die overeenkomst te onderscheiden vóórovereenkomst.

Publicatie

Onze reactie mag openbaar zijn.

Hoogachtend,

J. Nijenhuis
Portefeuillehouder Ambtsuitoefening